

EPERJESI LAPOK

Előfizetési árak:
Egész évre . . . 12 K.
Félévre . . . . 6 K.
Negyedévre . . . 3 K.
Hirdetési díj: Egyhasábos
petitsor egyszeri hirdetése
15 f. Közlemények sora 40 f.

**POLITIKAI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI,
KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP**

Szerkesztőség és
:: kiadóhivatal ::
Kósch Árpád
könyvnyomdája
Eperjes, Fő-u. 59.
:: Telefon-szám 16. ::

Az Eperjesi Széchenyi-körnek, az Eperjesi Magyar Védőegyesületnek
□□ és az Eperjesi Kereskedők Társulatának hivatalos közlönye. □□

Tejet

áhítoz mindenki, tejet legalább bete-
geinek, gyermekeinek, s nincs sehol.

Eltűnt a piacról, a tejsarnokok-
ból, el mindenhol. Pedig még
takarmányinséggel sem lehet indok-
olni a nagy tejhiányt. Hiszen még
a legelők, ha kissé mostohán is,
de ellátják a teheneket.

Alig van nap, hogy ne kapjunk
panaszokat, hogy nincsen tej,
hogy tenni kellene a hatóságnak
valamit a tejmizéria enyhítésére. S
minden panaszos levél, minden pa-
naszos szó a tej eltűnésének okát
a túlhajtott túrókészítésben látja,
amelyhez ugyancsak nem juthat az
ember, mert az is eltűnik.

Eperjesen gombamódra nőnek a
különböző túró- és sajtgyárak, ame-
lyek hihetetlen magas áron vásá-
rolják össze — kg.-ként 5–7 koroná-
jával — a tehéntúrót, hogy aztán
liptói túró címen kg.-ként 12–14
koronájával dobják a piacra.

Ezért tűnik el a tej, mert a falusi
ember és a tejtermelő jobban leli
meg számítását, ha túrót készít,
ezért nem hoz tejet forgalomba.

Ezért kellene a hatóságnak közbe-
lépni, hogy a túró- és sajtgyáraink
ne dolgozhassák fel a város környé-
kének a tejét, hogy a maguk duz-
zadó erszényeit még jobban meg-
tömjék s megfosszák a város közön-
ségét a tejtől.

Nem keressük az illetékes ható-
ságot, amelynek módjában van ezen
a bajon segíteni, az bizonyosan
jobban ismeri illetékességét. Mi,
akiknek a közérdeket elsősorban
kell szolgálunk önzetlenül, kérő
szóval fordulunk az illetékes ható-
sághoz vagy hatóságokhoz, tegyenek
valamit a város tejellátása érdekében.

Hiszen lehetetlen, hogy éppen
Sárosban, ahol a marhaállomány
még a háborúban sem csökkent,
sőt ahol oly nagy állattenyésztés
van, ne tudja bőven ellátni a me-
gye székhelyét tejjel. Csak akarni
kell, csak rá kell koppintani a túró-
ágensek polipkarjaira, amelyek mér-
hetetlenül gazdagodnak lakossá-
gunk, gyermekeink, édesmindnyá-
junk egészségén.

Hogy milyen nagy az elkeseredés
a közönség körében a tejhiány
miatt, itt közöljük a hozzánk intézett
levelek egyikét egész terjedelmében:

Az EPERJESI LAPOK tek. Szerkesztőségének
Eperjes.

Mint az EPERJESI LAPOK hí olvasója,
nagyon kérem a tisztelt Szerkesztőséget,
miszerint alábbi soraimat becses lapjuk-
ban közzéteni méltóztassék.

Mint három kicsi gyermek anyja, ki-
nek férje a háború kezdete óta drága
házjáért küzd, gyermekei pedig a tej-
hiány következtében az éhhalállal küzde-
nek, esedezem az igen tisztelt Szerkesztő-
ségnek, méltóztassék a Polgármester úr
és a szolgabírói hivatal figyelmét Sáros-
megye tej- és túrókivitelére felhívni. Hisz
szegény kicsinyeim majd élepednek egy
kis tej után, s ha majdnem sírva kérek
akármelyik a városba jövő asszonytól
legalább egy liter tejet, még gúnyosan
rámförmed: «No hogyne, még tejet adok,
hogy a rendőrségre cipeljed, mikor le-
fölvözve 70 fillért és többet is kapok egy
liter tejért, amit *kontóra* viszek» Hisz
meg tudom érteni a szegény anyákat,
kik a legdrágább árt sem sokalják, csak-
hogy gyermekeiket egy kis tejhez juttas-
sák, de a tejesasszonyokat, kik a szegény
embert annyira kizsarolják, kéne jobban
megfigyeltetni és büntetni.

Aztán most közbejött a nagyobb csa-
pás is, a tehéntúróval való kereskedés,
mely elnyeli a még meglevő — habár
lefölözött — tejet is. Nagykereskedőink
6 koronát is megadnak a kereskedőnek
egy kiló túróért, ki viszont a gazdától
5 koronáért is megveszi. És tejesasszo-
nyaink oly raffináltak, hogy a túró árának

csak a felét mondják be, nehogy meg-
büntessék őket. Nagykereskedőink pedig
a frontra továbbítják a túrót, hová az
elromolva érkezik meg és eledelül szolgál
mindennap a halállal szembenező kato-
náinknak. Így, sajnos, sem hőseink, sem
a Hinterlandban nem veszik hasznát, leg-
feljebb gazdáink, földbirtokosaink és nagy-
kereskedőink, kik a háborúban úgyszólván
pénzt harácsolnak már össze. De a szegény
polgárember verejtékkel szerzett garasai
mellett is éhenhalhat.

Nem volna-e sokkal okosabb dolog
— mivel a marha ára a takarmányhiány
miatt napról-napra csökken — katonáink-
nak a romlott túró helyett húst szállítani?
Így szegény kicsinyeinken is segítve volna,
mert inkább kaphatnánk tejet, melyet
most sírva nélkülöznek, és katonáinkon
is, kik olcsóbb pénzért táplálóból ételhez
jutnának.

Ismételten könyörgök az igen tisztelt
Szerkesztőségnek, méltóztassék a Polgár-
mester úrnál és a szolgabírói hivatalnál
odahatni, miszerint a túrókivitel Sáros-
megyéből *megtiltsák* és tejesasszonyainkat
jobban megfigyeljék. Így ha a túrókivitel
megszűnne, megszűnne egyben a tej- és
vajhiány is.

Az igen tisztelt Szerkesztőség szíves
fáradozását sok száz és száz, gyermekkel
megáldott anya hálája és köszönete fogja
kisérni.

Maradtam mély alázattal

egy szerencsétlen anya.

Mi megtettük kötelességünket,
most azokon a sor, akiknek módjuk,
joguk és kötelességük van hozzá.

Kapuzárás.

E hét keddjén zárultak be bizonytalan
időre öreg színházunk kapui, négyhetes
élénk, mozgalmasszini évad után.

A székesfehérvári színtársulat három
hétre tervezett vendéjátékát a nagy
érdeklődés miatt négy hétre tolt ki.
Ezen a négy héten a közönség nem csök-
kenő érdeklődéssel látogatta az előadáso-
kat, úgy, hogy egyes darabokat a közön-
ség kívánságára ötször is kellett adni.

OLYMPIA

□ Mindennap teljesen új műsor!

Kedden, július 31-ikén

és

szerdán, augusztus 1-jén

BERKY LILI

a legnagyobb magyar fiimprimadonna személyes vendégfellépte.
Fellépnek még: Gózon Gyula, K. Balogh Böske, Kovács Andor, az „Apollo”-kabaré művészei.

Színházunk történelmében bizonylatlanul fog állani a mostani szezon a színház látogatottsága szempontjából.

A közönség nap-nap mellett táblás házakban nézte a szintársaság előadásait, amelyek mindvégig élvezetek voltak, — hála a társaság néhány elsőrangú művésznőjének és művészeinek, akik tudásuk legjavát nyújtották, élükön művészlelkű igazgatójukkal, Fodor Oszkárrel.

A múlt hét szombatján a «Tatárjárás» reprize volt. Ez estén búcsúztak Gulyás Menyhért főrendező, a társulat komikusa, aki Wallerstein tart. hadnagy szerepét adta, igazán nagy sikerrel. Néhány szellemes kupléban búcsúzott a közönségtől s köszönte meg a támogatást. Riza szerepét Vida Ilona játszotta nagy megértéssel, Mogyoróssy huszárönkéntest Koronkay Rózsi nagy sikerrel, míg Lörenteyt Falussy István. A közönség, mint mindig, lelkesen tapsolt.

Vasárnapon délután «Három a kislány»-t, este a «Csárdáskirálynő»-t ismételték meg.

Hétfőn Villányi nagyhatású színművét, «Királynőm, meghalok érted» mutatták be a város színházlátogató közönségének, Fodor Oszkár felléptével, aki Borinszky tanár szerepét játszotta tökéletes művészi alakításban. Hevessy Mariska — mint minden felléptével — úgy a maival is nagy sikert aratott. Majthényinek és Falussy-nak is hálásan tapsolt a közönség.

Kedden Molnár Ferenc «Ördög»-ét adták, címszerepben Fodor Oszkár igazgatóval. — Meleg, szép színházi este volt. A szereplők mindegyikét tapssal fogadta a közönség s tapssal búcsúzott el tőlük.

Valósággal művészverseny volt. Fodor az ördög szerepében, Majthényi László

szerepében, Hevessy Jolán szerepében pompáztak. Elzát Komáromy Ilus adta jól.

A szintársulat ugyanaznap este az «Olympiá»-ban rendkívül sikerült kabarét is rendezett, amelyen a közönség igen jól mulatott.

A színésztársaság tagjai — egyet-kettőt kivéve, akik Bellák Dezső rokkant színésztársuk javára e hó 28-ikán este 8 órakor az «Olympiá»-ban fellépnek — szünetre mentek, hogy aug. 14-ikén újra összejöjjenek Veszprémben s feledtessék a veszprémi közönséggel a háború nehéz gondjait. Kisérije őket útjaikon közönségünk hálája azért a sok kedves meleg estért, amelyet neki szereztek!

Hadiárvák. Rokkant katonák. Hősök emléke.

A sárosvármegyei hadiárvák alapja javára az eperjesi kir. adóhivatalba, mint Sárosvármegye gyámpénztárába 1917. július 24-ikéig a következő adományok folytak be:

A már nyugtázott összeg ..	K. 45,598.48
Horovitz Miksa kisszebeni adótárnok adománya ..	2.50
Wischin Győző sárosbogyósi körjegyző gyűjtése: Felsőmérk községi segélyezett adománya ..	9.60
Begányi Jánosné Alsómérk ..	2.—
Vargony községi cukorfelesleg ..	14.—
Piller Kálmán udv. tan. adománya ..	4.71
Fekete Béla szolgabíró gyűjt.: Gromos Erzsébet és társai jánoskai lakosok adománya ..	10.—
Ugyanannak gyűjtése: Szabol György sárosbogyósi lakos adománya házasságkötése alkalmából ..	20.—
Wollner Marcell magyarkapronczai körjegyző gyűjtése a fiatalok körében: Magyarkapronczán ..	25.—
Kiskohányban ..	20.—
Laposton ..	8.—
Orsóson ..	13.10
Varjúfalun ..	25.—
Danielisz Aurél ternyei körj. gyűjtése: a cukorjegyek kiadásánál begyűlt ..	24.26

Fekete Béla lemes szolgabíró gyűjt.:

Szabol György és Csorba Anna sárosbogyósi lakosok adománya házasságuk alkalmából ..	50.—
Mandl Henrik lemes körj. gyűjt.: Szedlacsek József jánoskai lakos adománya esküvője alkalmából ..	10.—
Sinály Gyula hertneki körj. petroleum-elosztás feleslege címén ..	20.—
Maczejko János cs. és kir. 67. gyalogezredbeli egyéves önkéntes temetése alkalmából koszorúmegváltás címén a rokonság adománya Dobránszky Endre KSOD. főellenőr útján ..	50.—
Összesen: K.	45,906.65

A fentebb felsorolt adományokat ezennel nyugtázom. Együttal a mélyen tisztelt *adakozóknak és gyűjtőknek áldozatkészességükért és sikeres fáradozásukért* — a hadiárvák nevében — hálás köszönetet mondok.

Eperjes, 1917. július 24. DR. MÁRIÁSSY BÉLA s. k.,
Sárosvárm. árvaszékekének elnöke.

Az eperjesi hadiárvák alapjára az elmúlt héten a következő adományok érkeztek:

a) a városi pénztár útján:

Thinschmidt Tivadar ..	20
Ferencz András ..	60
Lengyel György ..	20
Nagy János ..	10
Tomely Mihály ..	50
Cséc József ..	20
Sztrahala Gusztáv ..	20
Összesen ..	200

A gyűjtés eredménye 1917. évi július 27-ikén .. 25,523.34

Midőn ez adományokért az árvák nevében a leghálásabb köszönetnek adok kifejezést, arra kérem városunk nemesszívű, áldozatra kész közönségét, méltóztassék újabb adományokkal lehetővé tenni, hogy azoknak árváiról, akik éretünk is meghaltak, méltóan gondoskodhassunk.

Adományokat úgy a városi pénztár, mint az EPPERJESI LAPOK szerkesztősége készséggel elfogad és e helyen nyugtáz.

Eperjes, 1917. július 28. FARAGÓ JÓZSEF,
kir. tan., polgárm.

Az eperjesi rokkant katonák alapjára az elmúlt héten a következő adományok érkeztek:

TÁRCA.

Gyöngysorok.

Illatos, könnyű levele
Kék gyöngysorokkal van tele.

Mindenik apró percegés
Hidegült, hamvadt feledés.

Minden vonása drága húr,
Rezgése csengve, fájva hull.

Minden betűje kis harang;
Elhaló, gyenge gíngalang.

Mindenik szava hulló gyász:
Nehéz, elfojtott suttagás.

Levele gyöngysorral tele
És végén két szó: «Ég velem!»

Marencsin Zoltán.

□□□

Nagybögő és flóta.

Írta: Csehov Antal.

Oroszból fordította: Vиллеч János.

Egyszer a próbán Matveics Iván a flótás, a zenekarban a hangjegyalványok között botorkált, felsőhajtott s panaszkodni kezdett:

— Tisztára szerencsétlenség! Seholy sem talállok megfelelő lakást! A vendéglőt nem tudom megfizetni, a családoknál s a magánházakban nem tűnnek muzsikust.

— Költözködjék hozzám — ajánlotta váratlanul a nagybögő. — Én tizenkét rubelt fizetek a szobáért s ha együtt lakunk, mindegyiknek csak hatba jön.

Matveics Iván két kézzel kapott az ajánlaton. Ő ugyan még soha mással nem élt, tapasztalata ezen a téren nem volt, mégis előre elhatározta, hogy a társas lakás nagyon hasznos és kellemes dolog. Először: van kihez szólni és kivel a fontosabb dolgokat megbeszélni. Másodszor: minden felébe jön, a tea, a cukor, a kiszolgálás. A nagybögőssel: Petrovics Péterrel mindig a legjobb baráti viszonyban volt, tudta, hogy sze-

rény, józan, tisztességes ember. Meglesznek együtt akár egy kétkopekes pénzdaráb. A barátok a tenyerükbe csaptak s még aznap a flóta ágya egysorban állott a nagybögő ágyával.

Ámde három nap sem telt el s Matveics Ivánnak meg kellett győződnie arról, hogy a társas élethez nem elég a baráti viszony s az ilyes «közhelyek», mint a józanság, tisztesség s a nem rakoncátlan természet.

Matveics Iván és Petrovics Péter külsőre is úgy hasonlítanak egymásra, mint hangszereik, melyeken játszanak. Petrovics Péter magas, hosszúlábú, szőke, nagy, rövidre nyírott fejjel, begombolatlan, rövidfarkú frakkjában. Mély basszus-hangon beszél, dübörgő lépésekkel jár, prűszköl és köhög, hogy reng belé az ablak. Matveics Iván ellenben kicsiny, sovány emberke. Lábujjhegyen jár, vékony tenorhangon beszél s mintha minden cselekedetében arra igyekeznék, hogy gyengéd és műveltlelkű embernek lássék. A két barát szokásaiban is erős az eltérés. Így, a nagybögő külön harapdálja a teához a cukrot.*

* Orosz népszokás.

A fordító.

CSEMEGÉK, CUKORKÁK
LEGJOBB MINŐSÉGBEN

KLEIN JENŐNÉL

BODEGA
FÜTCA : TELEFON
46. SZ. : 162. SZ.

a) a városi pénztár útján:
Thinschmidt Tivadar ..
A gyűjtés eredménye ..
Eperjes, 1917. július 27-ikén ..

Az eperjesi hadiárvák alapjára az elmúlt héten a következő adományok érkeztek:

a) a városi pénztár útján:
Thinschmidt Tivadar ..
A gyűjtés eredménye ..
Eperjes, 1917. július 27-ikén ..

HO

Ferkó

megölte a bika. La
rövidke hírből közöl
pusztulását. Istenem,
pusztulás éveiben, h
erős szakos halállal p
szarvai alatt!

A titáni küzdelem
mében hőseink a h
kivette a maga rész
kitervezett ezer gy

Nemrég került
ban segítse, s egy

Bár tudjuk, hogy
nagybérű, akinek

szeretettel gondosko
tagot számlál — k

mégis bízva közön
és bőkezűségében, k

olvasó-közönségéhez
rencsétlenül járt csa

Nem hiszünk, h
időkben is annyira

hogy ne találjon F
árvája megértést, k

Az adományok
hivatalába küldeni —
lapunk hasábjain ny

Bizonyosak vagy
günk erszényei meg

kerülő fillérek...
letörölnék Ferkó

árvájának arcáról.

a flóta rendszeren be
tulajdont képező tea

hetetlen a vita. A fl
a nagybögő sötétbe

sikálta a fogát és illa
az utóbbi nemcsak t
az arca is elborult, n

sustorgását vagy m
ábrázatot.

— Ugyan hajíts
mondá ő. — Rossz

egy vászoncseléd!

A szeretetremél
mindez feszélyezte.

hogy a nagybögő
valami kenőccsel k

reggelig avas libazs
den, a kenés után

fújva tornászott, t
hol a kezét, hol a

— Miért teszi
birva ki a lihegést.

— A kenés után
nek az egész testet

ez ám a nagy-sze
Kenje be magát!

— Nem én, k
— De kenje be
csak kenje be. Me

el a könyvet!

a) a városi pénztár útján:
Thinschmidt Tivadar ... .. 5.—
A gyűjtés eredménye július 28-ikán 2986'74
Eperjes, 1917. július 28. FARAGÓ JÓZSEF,
kir. tan., polgárm.

Az eperjesi hősök emlékére az elmúlt héten a következő adományok érkeztek:

a) a városi pénztár útján:
Thinschmidt Tivadar ... .. 5 kor. — fill.
A gyűjtés eredménye július 27-ikén ... .. 52,026 kor. 97 fill.
Eperjes, 1917. július 28. FARAGÓ JÓZSEF,
kir. tan., polgárm.

HIREK.

Ferkó András

megölte a bika. Lapunk múlt számában egy rövidke hírből közöltük Ferkó András szomorú pusztulását. Istenem, ki is venné azt ma észre a pusztulás éveiben, hogy egy ember nyomorultul, erőszakos halállal pusztult el egy bika öklelő szarvai alatt!

A titáni küzdelemből, amelyet hazánk védelmében hőseink a harctereken folytatnak, ő is kivette a maga részét. A modern harc pokolian kitervezett ezer gyilka nem ártott meg neki.

Nemrégén került haza, hogy urát gazdaságában segítse, s egy vad bika öklelése megölte.

Bár tudjuk, hogy ura, Landsmann Márkus nagybérlő, akinek hűséges gazdája volt, atyai szeretettel gondoskodik a családjáról, mely 12 tagot számlál — két fia harctéren küzd —, mégis bizva közönségünk áldozatkészségében és bőkezűségében, kérelemmel fordulunk lapunk olvasó-közönségéhez, siessen adományával a szerencsétlenül járt család segítségére.

Nem hisszük, hogy még a mostani véres időkben is annyira elfásultak volna a szívek, hogy ne találjon Ferkó András özvegye és 11 árvája megértést, könyörületet.

Az adományokat kérjük lapunk kiadóhivatalába küldeni — annival is inkább, hogy lapunk hasábjain nyugtázhassuk azokat.

Bizonyosak vagyunk benne, hogy közönségünk erszényei megnyílnak és az azokból előkerülő fillérek... koronák sok-sok könnyet letörölnek Ferkó András özvegyének és 11 árvájának arcáról.

a flóta rendszeresen belerakja, úgy, hogy a közös tulajdont képező tea és cukor ügyében elkerülhetetlen a vita. A flóta gyertyafényénél aludt el, a nagybögő sötétben. Az előbbi minden reggel sikálta a fogát és illatos szappannal mosakodott, az utóbbi nemcsak megvetette ezt is, azt is, de az arca is elborult, mihelyt meghallotta a fogkefe sustorgását vagy megpillantotta a szappanhabos ábrázatot.

— Ugyan hajtsa el azt a mesterséget — mondá ő. — Rossz nézni! Úgy cifrálnak, mint egy vászonceléd!

A szeretetreméltó, jónevelésű flótát eleinte mindez feszélyezte. Különösen nem tetszett neki, hogy a nagybögő minden este, lefekvés előtt, valami kenőccsel kente be a testét, amelyről reggelig avas libazsír-szagú volt a szobában minden, a kenés után pedig félóránként lelkendezve, fújva tornászott, t. i. előírás szerint lökdöste fel hol a kezét, hol a lábát.

— Miért teszi azt? — kérde a flóta, nem bírva ki a lihegést.

— A kenés után ez elengedhetetlen. A kenőcsnek az egész testet át kell járni... Hej, sógor, ez ám a nagy-sze-rű dolog! Nincs meghülés. Kenje be magát!

— Nem én, köszönöm szépen.

— De kenje be. Verjen meg az Isten engem, csak kenje be. Meglássa, milyen jó ez. Hajtsa el a könyvet!

Vegyünk 67-es jelvényt! Házirezredünk, amely oly hősiességgel küzd a harctéren, hogy a 67-esek neve városunknak hírt, dicsőséget szerzett s a 67-es baka nevét tiszteltté, híret félelmissé tette még az ellenség előtt is, — az ezred hősei özvegyeinek és árváinak felségélyezésére alapot létesít. Ezen alap növelésére egyik alkalmas módnak mutatkozott az ezredjelvény-eladás. Az ezred ugyanis rendkívül izléses plakett-jelvényt készített, amelynek terjesztésére, illetve eladására szerkesztőségünk, illetve kiadóhivatalunk ajánlkozott. A jelvény Eperjes látképét ábrázolja, háttérben a nagysárosi várral és Kárpátokkal, amelyek az orosz medve igyekszik átjönni. A hölgyek mellűnek használhatják. Ára 1 kor. Kapható kiadóhivatalunkban.

Lelkészi kinevezés. Dr. Novák István püspök Dobó A. Jenő végpétri lelkész, a kegyúri bemutatólevél alapján a kelembéri javadalomra h. lelkészül kinevezte.

Hivatal-átvétel. Bácskay Miklós, a pü. számvevőség új főnöke aug. 6-ikán veszi át hivatalát.

Nyugdíjban. Lamos József pénzügyőri felügyelő, 42 évi közszolgálat után, július 31-ikével nyugdíjba vonult. A pénzügyigazgató meleg elismeréssel búcsúztatta el a nyugalomba vonuló felügyelőt.

Halálozások. Macsejko János cs. és kir. 67. gyalogezredbeli önkéntes július 21-ikén, életének 18-ik évében, rövid szenvedés után Eperjesen elhunyt.

Csikó Simon életének 42 ik, boldog házasságának 16 ik évében, hosszú szenvedés után július 24 ikén Eperjesen elhunyt.

A kisszebeni főgimnázium ügye. A nemrégén fejlesztett kisszebeni kegyesrendi főgimnáziumot az 1917/18. tanév kezdetével a kultuszminisztérium újból algimnáziummá tette. Most a város közönsége rendkívül megokolt kérvényt terjesztett fel a vallás- és közoktatásügyi minisztériumba, amelyben kéri a főgimnázium visszaállítását. A kérvényt a tankerületi főigazgató is támogatja. Felterjesztésében kimutatja, hogy a tanulók apadása átmeneti, illetve a háború okozta. Reméljük, Kisszeben városának kérelme teljesülni fog.

— Nem, én lefekvés előtt olvasni szoktam.

— És mit olvas ön?

— Turgenjewet.

— Ismerem... olvastam. Jól fr. Nagyon jó dolog. Csak tudja, nem tetszik nekem... hogy ő... nem tetszik, hogy annyi idegen szót használ. Azután meg, ha egyszer belehabarodik a természet szépségeibe, ahogy belehabarodik, hát fognám és elcsapnám. A nap... a hold... a madarak énekelnek, az ördög tudja mit! S ez csak tart... tart...

— Nagyszerű részletek vannak benne!

— No bizony, hiszen Turgenjew. Mi ketten ilyet nem frunk. Olvastam, emlékszem, «A nemesi fészket». Mennyit nevettem... rémes! Emlékezzék csak vissza arra a helyre, midőn Lapreczkij szerelmet vall annak a... hogy is hívják csak... Lizának... a kertben, emlékszik? Ha-ha. Ő szegény így is kerülgeti, úgy is kerülgeti, mindenféle képen körüludvarolja s ő a selma csak affektál, mórlikálja magát, komázik a legénnyel... Agyoncsapni való!

A flóta leugrott az ágyról, villogó szemekkel, meg-megeresztve kis tenorját, elkezd vitázni, bizonyítani, magyarázni...

— De mit fecseg maga nekem! — opponál a nagybögő. — Talán én ezt nem tudom? Milyen képzett ember lett belőle! Turgenjew, Turgenjew... De hát ki ez a Turgenjew! Akár ne is volna! És Matveics Iván elerőtlenedve, de nem le-

Fábry Viktor búcsúja Kolozsvártól.

Egyik kolozsvári lapból vesszük át a következő közleményt: „A jó lelképásztor búcsúja. Fábry Viktor-alapot létesít a lutheránus egyház. Külsőségekben is felemelő és impozáns, de belső tartalmában még gazdagabb és felejthetetlen hangulatú ünnepség folyt le vasárnap délelőtt az ágostai hitvallású evangélikus templomban. Fábry Viktor, a lutheránusok szeretett, magas intelligenciájú lelkésze búcsúzott el híveitől abból az alkalomból, hogy az eperjesi ág. hitv. evangélikus egyházközség lelkészi hivatalával cseréli fel itteni állását. Kilenc esztendeig teljesítette hivatását városunkban s ezalatt az idő alatt szeretetben, megértésben, testvéri együttműködésben kapcsolat támadt közte és hívei között. Fábry Viktor igazi modern, széles látókörű, szociálisan gondolkodó elme, aki nagy élet-és emberismeretével mindig megtalálta a kapcsolatot saját lelke és híveinek szíve között. Mikor a szeretet szimbólumával: a virággal díszített oltár előtt megjelent a szelid és finomarcú lelképásztor és halk zenéjű hangján felhangzott az imádság: könnyű lopózott a szemekbe. Az áhítatos dallamú közének után tartotta meg magas szárnyalású, igaz érzésektől és szent meggyőződéstől átitatott búcsúbeszédét, amelyet az egész gyülekezet könnyezve és sírva hallgatott végig s amelynek vége felé, amikor Isten-hozzádot mondott mindenkinek, akik szerették s akiket szeretett s a «derűs, fehér kis templomtól», amelyben annyiszor egyesült lelke a hívők lelkével: könnytől áztatott hangon fejezte be mélyen megindító beszédét s olyan nagy egésszé vált érzésben az egész gyülekezet, amilyen harmóniát — csak Isten alkotása: a természet tud teremteni. A búcsúbeszéd után Retezár Katica énekelt tömör mezzoszopránján Händeltől egy áriát, dr. Höncz Kálmán hegedű- és Szabó Géza orgonakísérete mellett. Ezután az «Erős várunk az Úristen» című közéneket énekelte el a meghatott gyülekezet s az oltári szolgálat és áldás után a Himnusszal fejeződött be az impozáns és megindító istentisztelet, amit egyházi közgyűlés követett. A közgyűlésen Remenyik Lajos Károly elnökölt, aki meleg szavakkal búcsúzott el Fábry Viktortól és átnyújtotta azt az emlékalbumot, ami a lelképásztor munkakörébe tartozó helyiségeket ábrázolta s amely a hívek, barátok és ismerősök aláírását tartal-

gyözve, elhallgatott. Kerülve a patvart, összeszorított fogakkal nézett lakótársára, ki éppen magára húzta a takarót s ebben a pillanatban úgy tetszett neki, hogy a nagybögős nagy feje valami ellenszenves, buta csodaszörny és hogy sokért nem adná, ha csak egyszer is végigvághatna rajta.

— Örökké a patvart keresi — mondá a nagybögő, a rövid ágyban illegetvén hosszú testét. — Nos, jó éjszakát! Oltsa el a lámpát!

— Én még olvasni akarok...

— Maga olvasni akar, én meg aludni.

— De én úgy vélem, nem való egymás szabadságát korlátozni.

— Úgy hát ne korlátozza az én szabadságomat. Oltsa el a lámpát!

A flóta eloltá a lámpát és soká nem tudott elaludni, gyűlölettel érzé tehetetlenségét, melyet átérez mindenki, aki a műveletlenség csökkönységébe ütközik. Matveics Iván a nagybögőssel való minden civódása után lázban reszkedett. Reggelenként a nagybögő korán ébredt, úgy hat órakor, a flóta szeretett aludni tizenegyig. Petrovics Péter fölébredvén, hogy tegyen valamit, a nagybögő tokjának javításával foglalkozkodott.

— Maga nem tudja, hol a kalapácsunk? — költögette a flótát. — Nem hallja! Álomszuszek! Nem tudja, hol a kalapácsunk?

— Ah! Én aludni akarok!

mazta. Az egyháztanács Fábry Viktor nevének és emlékének megörökítésére Fábry-alapot létesített. Felemelő hangulat ömlött el a hallgatóság lelkében mindvégig s a közgyűlés után mindenki sietett búcsúkézsorításával leróni háláját és szeretetét a legideálisabb lelkipásztornak: Fábry Viktornak. Az istentiszteletet dr. Papp József főispán, dr. Haller Gusztáv polgármester és dr. Esterházy főjegyző is végighallgatták s résztvettek benne a róm. kath., a református, unitárius és izraelita egyház képviselői is és a templom zsúfolásig megtelt a Fábry Viktor híveivel, barátjaival és ismerőseivel.

A havi állatvásár és kirakóvásár aug. 13-ikán lesz megtartva.

Falussy István, Fodor Oszkár szintársulatának oszlopos tagja ma vasárnap az **Olympia** mozgófényképszínházban Schubert-melódiákat és háborús dalokat fog előadni a fényes mozi-műsor keretében.

A sárosvármegyei hadiársvák javára tanúzási díj címén: Gallé Marcell 12 koronát, Brunner Pepi 16 koronát adtak. Roskoványi József töltészi körjegyző gyűjtése pedig 190 kor. 50 fill.-t tesz ki, amit ezennel nyugtáztunk.

Gyöngyösi tűzkárosult tanítók javára a várm. kir. tanfelügyelőséghez befolyt és lapunkban kimutatott 22 kor. 10 filléren felül a nevezett hivatalhoz beérkezett Kiszely Lajos harsági áll. elemi isk. tanítótól 2 kor. 10 fillér; Bihun János poprádokrösi áll. el. isk. tanító gyűjtése saját adakozásával 21 kor. 34 fillér; Girgáschné Sommer Boris kisszebeni áll. elemi isk. h.igazgatótanítónő által küldött összeg az ifjúsági előadás jövedelméből 50 korona. Az egész összeg kitesz 95 kor. 54 fillért. Tanfelügyelői hivatalunk az összeget Hevesvármegye kir. tanfelügyelőségéhez továbbította a gyöngyösi tűzkárosult kartársaink között, károsodásuk némi enyhítésére leendő szétosztása végett.

BERKYLILI, Magyarország legnagyobb film-primadonnája *kedden és szerdán* vendégszerepel az *Olympiában*. E rendkívül fényesnek ígérkező két estére felhívjuk Eperjes város műértő közönségének különös figyelmét.

Nyugtázás. A hadiemlék- és műkiállítás felülízetéseként Silbermann Ábrahám 15 kor.-t küldött Budapestről, melyért hálás köszönetet mond: Eperjes, 1917. jul. 24. *Bujanovics* Gyuláné r.-b. elnök, dr. *Propper* József pénztáros.

— Hát aludjon, ki akadályozza benne? Adja ide a kalapácsot és aludjon.

De különösen a szombati nap volt a flótára nézve keserves. A nagybögő minden szombaton megfésülködött s divatos nyakkendőt öltött, s elment valahová háztűznézni, ahol pénzt sejtett. Késő éjjel vígan, lelkesen, félig részegen tért haza mátkájától.

— No sógor, azt mondom magának! — Elkezdett előhozakodni a fontos közlendőkkel s a részeg ember esetlenségével ráült az alvó flóta ágyára. — No, fog még aludni, ne féljen. Ilyen álomszuszék. Ha-ha-ha... Láttam a mátkámat... Hallja csak, szóke az eszemadta, ilyen szemekkel... Kövérkés. Ő maga semmit sem akar, a kis cudar. De az anyja, az anyja! Veszedelmes, vén banya! Diplomácia! Ügyvéd nélkül nyélbe ütni, ha arra kerül a sor! Hateret ígér és hármat sem ad, a mindenét az apjának. No, engem rózsám be nem csapsz. Olyan ni-i-i-ncs!

— Pajtás... Aludni szeretnék... — morgogja a flóta s belevájjja fejét a takaró alá.

— De hát hallgasson végig. Micsoda disznó kend, a kutya mindenét! Én kendtől baráti tanácsot kérek s kend elfordítja a pófáját! Hallgasson ide!

S a szegény flóta hallgatta, amíg reggel nem lett s a nagybögő áttért a nagybögő tokjának javítására.

Jótekonycélú előadás. *Bellák* Dezső, a háborúban rokkanttá lett színész javára szombaton, júl. 28-ikán este 8 órakor az «Olympia» mozgóban a fényes mozi-műsor keretében fel lépnek: *Falussy* István seriös számokkal, *Váradi* Izso aktuális strófákkal. Helyárak: Földszinti páholy 12, erkélypáholy 10, I. hely 3, II. hely 2, III. hely 1 kor., erkély 70 fillér.

A M. Kárpátgyesület eperjesi osztályának kiránduló-délutánjai aug. hónapra következőképpen állapították meg: aug. 1. (szerda) Borkút, aug. 5. (vasárnap) Kőbánya, aug. 8. (szerda) Savanyúvíz, aug. 12. (vasárnap) eperjesi kilátó, aug. 15. (szerda) Czeméte, aug. 19. (vasárnap) enyiczkei kilátó, aug. 22. (szerda) Kálvária, Steinhübl, aug. 26. (vasárnap) Dubrava-völgy, aug. 29. (szerda) Kerekerdő. A jelzett helyeken és napokon d. u. 6 és 7 között találkozhatnak az Osztály kirándulói.

Tánc, kabaré, hangverseny az eperjesi *hadiársvák* javára. Hétfőn, július 30-ikán este 1/8 órakor Eperjesen a városi Vigadó nagyszínházban *Váradi* Izso növendékeinek közreműködésével, Farkas Sándor teljes zenekarával táncdalgyűjtésű előadást rendez, amelyen résztvesznek: Stiič Dórácska magyar tánc, Rosenfeld Ella braziliai tánc, Bergmann Regina zongorán, Keller Irénke énekel Keller Ilonka kíséretével, Divald Rózsika és Wächter Irén lengyel tánc duett, Kossik Olga monolog, Zaicz Tivadar és Ernő, Raab György, Bulissa Lajos, Verdon László. Előadásra kerül még: «Ferde világ», tréfás párjelenet Bergmann Regina és Bulissa Lajos által, továbbá Ilosvai István (sátoraljúj helyi tanítvány) néger tánc és Nagy Babszika (sátoraljúj helyi tanítvány) spanyol tánc. *Váradi* Izso kuplékat, táncokat, vonatutánzatokat mutat be. Helyárak: I. hely 4 kor., II. hely 3 kor., III. hely 2 kor. Diákjegy 1 kor.

Boross Géza, a budapesti Modern Színpad országosnevű komikusa *augusztus 4. és 5-ikén* vendégszerepel városunkban.

Szenzációs eredmény. Valóban csodálatraméltó, mily felségesen sikerült, szépen hímtelt *háziáldás* az, mely Károly királyunkat és Zita királynénkat ábrázolja 42×52 cm., valamint sötétebb árnyalatú szentképek is kaphatók 32×42 cm. méretben, dús választékban, olcsó áron, mint e téren egyedülálló hazai kézműipari

— Lehetetlen, nem tudok vele élni! — panaszkodott a flóta a próbákon. — Elhiszitek-e? Jobb a szolgálk odújában élni, mint vele... Teljesen tönkretett!

— Hát mért nem hagyja ott?

— Nem járja... Mégis megsértődnek... Mivel okoljam meg távozásomat? Mondjátok meg, mivel? Én már mindent átgondoltam!

Egy hónap sem múlt el azóta, hogy együtt laktak s a flóta elkezdett sorvadni s átkozta sorsát. De az élet még elviselhetőbb lett, midőn a nagybögő se szó, se beszéd, egy szép napon közölte a flótával, hogy költözködni fognak.

— Ez itt nem felel meg... Törődjön bele. Mit ér a sopánkodás. Az új lakás ugyan messze esik attól a kifőzdőháztól, ahol maga ebédel, de hát ez semmiség, járnai nagyon egészséges.

Az új lakásról kisült, hogy nedves és sötét, de a szegény flóta ezzel is beérné, csak ne támadna a nagybögőnek az új lakásban új bogara.

Ő ugyanis a takarékoság ürügye alatt egy petroleumos főző-tűzhelyet állított fel s ebédeket főzött rajta, amitől állandóan füstfellegben volt a szoba. Reggel a bögő tokjának javítása helyett a bögőn gyakorolt.

— Ne csámcsogjon — támadt ő Matveics Ivánra, ha ez evett valamit. — Nem szenvedtem, ha valaki a fülem mellett csámcsog. Menjen a folyosóra s ott csámcsogjon.

Elmult egy újabb hónap s a nagybögő azt

gyártmányok. Ne mulassa el tehát senki e hazai gyártmányokból azonnal rendelést eszközölni *Fellinck* Hugó hímezőgyárában, Wien, VII., Lindengasse 55. sz. alatt.

Jótekonyság. Nagysároson nyaraló leány és fiú gimnáziumi tanulók Berndtné Flachbart Eugénia úrnő vezetése mellett sikerült előadást rendeztek, amelynek jövedelméből, nemesen érző szívük sugallatát követve, 195 korona 95 fillért juttattak a sárosvármegyei hadiársvák alapja részére.

Amikor nem bűn a lopás. Az oroszok sárosi betörése idején a falusi lakosság a legnagyobb nyomorúságba jutott, mert menekülőútján éhínséggel küzdött. Egy szegény asszony, *H. Miklósné*, két kis gyermekével is ilyen sorsra jutott s amidőn kicsinyei az éhségtől jajveszéltek, egy faluban két véka krumplit és egy véka répát lopott. Emiatt az eperjesi törvényszék elé került, amely felmentő ítéletet hozott. Az ítélet érdekes megokolása így szól: «Az emberi életet visszaadni nem lehet és éppen az államnak érdeke, hogy polgárai életét megóvja és fenntartsa s ez az államnak is megadja a jogot, hogy közveszély idején, közérdekből az egyeseknek magántulajdonát feláldozza. Akkor, amidőn a lét és nemlét küzdelme folyik a lélekben — és ez beigazolódott a kihallgatott tanúk révén —, nem lehet kivánni egy a gyermekeiért aggódó anyától, hogy a tulajdonjog védelmére felállított korlátokat tiszteletben tartsa. Az asszony végszükségből lopott, hogy két életet megmentsen, ezt pedig nem torolhatjuk meg a tulajdon védelmére felállított törvények sújtó erejével». A humánus ítéletet most a kassai tábla is helybehagyta.

Áll. iskola szervezése. Livóhuta iskolánélküli község iskolaügyének rendezése immár örvendetesen halad a megoldás felé. A vall. és közokt. ü. miniszter ugyanis hajlandónak nyilatkozott nevezett községben áll. elemi iskolát szervezni. A községben kincstári birtok lévén, a kultuszminisztérium a földművelésügyi kormánytól kívánja az iskola elhelyezésének és felszerelésének biztosítását. A tótsóvári m. kir. erdőhivatal megkeresésére vármegyénk kir. tanfelügyelője már meg is adta az információkat az iskolának megfelelő elhelyezésére és felszerelésére nézve, s a még szükséges helyi vizsgálat megejtése remélhetőleg jelentékenyen siettetni fogja az ügyet a megoldás felé, és mihamarább állami iskola fogja a község nevelés-oktatás-ügyét szolgálni.

ajánlotta, hogy költözzenek egy harmadik lakásba. Itt nagy csizmákban járt, amelyek bűdösek voltak, mint a kátrány. Az irodalmi vitákban pedig új módszert követett. Kikapta a könyvet a flóta kezéből s maga oltotta el a lámpát. A flóta szenvedett, epedett a vágától, hogy végigvágjon a nagy, nyírott kobakon, testben-lélekben megbetegedett, de tovább udvariaskodott, finomkodott.

— Megmondod neki, hogy nem akarsz vele élni, de akkor megsértődik. Nem volna barátságos eljárás. Már csak szenvedj tovább!

De ily képtelen élet nem tarthatott soká. A flótára nézve különös módon ért véget. Egyszer, mikor a barátok a színházból hazafelé mentek, a nagybögő karonfogta a flótát s mondá:

— Már megbocsásson, Matveics Iván, de végre is meg kell mondanom... illetve meg kell kérdeznem. Mondja csak, hogyan képes énelem élni? Nem tudom fölfogni! Természeteink nem egyeznek, egyre cívódunk, barátokból ellenségek lettünk. Nem tudom, hogy ön hogyan van vele, de én végképen letörtem... Így is, úgy is próbáltam a dolgot... át is költözködtem ismételtén, hogy ön otthagyon a faképnél, reggelenként a fülebe is brügőztam s ön csak nem megy. Menjen már, galambom. Legyen hozzám könyörületes. Bocsásson meg nekem, de tovább nem tudom elviselni!

A flótát még nógatni kellett!

MA

SZERKESZTI
REMENYIK LAJÓ
WICK GYUL.

A lap szellemi r.
vonatkozó közlem.
Flórián-utca 4. sz.
küldendők.

Hadi-rokkant

Zita királyné kegyelmesebb. A iránt tanúsított kü hozta kifejezésre, legszebb köteless károsultjairól, a ha ról és hadiársvák gondoskodásnak hogy az állam olya a hadirokkantak ársvák, amely a mumot biztosítja az állam és a tanügyi és gazda boldogulásuk elős főága pedig az amellyel a magy anyagilag maga egyéni munkával minden egyes had árva mellé. A t hadiözvegyek és segélyek nyújtása fokozatosan még terén szükséges a az állam elsősorba munkájukat túlny el kell végeznők. a sérülések és a b a megrokkantak számára utókezelés kórházakat létesít visszatértek a ka sabbán pedig lega ket nyerték vis továbbá gondosk végtaggal való e keresetüket folyta korlati oktatásár valamint a gyógy ellátó akcióval a sincs megoldva, van még szükség hadiözvegyekről történjen gondos az államnak, a h külön államszerv Hivatalnak, mel beleolvadt, főleg és kiegészítés lebe társadalomra vár és társadalmi szé és a szociális n semmi irányban szabad társadalm vállalja az adon intézmények ke magát, s minde ott és úgy érvén ahol és ahogy m megfelel. Csak a ezen társadalmi az illetékes törv vezetete, hogy a vágó, egymást sítsa a közös cé átható és közös folytán, melyek meg kell egész háborúsülte kó mogatása célját körben az adott közmunkásságá

MAGYAR KISDEDNEVELÉS ÉS NÉPOKTATÁS

SZERKESZTIK:
REMENYIK LAJOS ÉS
WICK GYULA.

A lap szellemi részére
vonatkozó közlemények
Flórián-utca 4. szám alá
küldendők.

KIADÓHIVATAL:

KÖSCH ÁRPÁD könyv-
nyomtató-intézete.

Előfizetési pénzek — isko-
lák és tanítók részére az
Eperjesi Lapokkal együtt
egész évre 7 korona — ide
küldendők.

A SÁROSVÁRMEGYEI NÉPOKTATÁSI INTÉZETEK HIVATALOS KÖZLÖNYE.

.... Az Eperjesi Lapok kéthetenként megjelenő melléklete. ....

Hadi-rokkantak, özvegyek és -árvák érdekében.

Zita királyné ő cs. és kir. Felségének, legkegyelmesebb Asszonyunknak a hadigondozás iránt tanúsított különös érdeklődése gyönyörűen hozta kifejezésre, hogy a magyar nemzet egyik legszebb kötelessége, hogy a háború legfőbb károsultjairól, a hadirokkantokról, hadiözvegyekről és hadiárvákról gondoskodjék. Ennek a gondoskodásnak két főága van. Az egyik az, hogy az állam olyan anyagi ellátásban részesítse a hadirokkantakat, hadiözvegyeket és hadiárvákat, amely a legszerényebben vett létminimumot biztosítja mindenkinek, továbbá, hogy az állam és a közjótékonyok egészségügyi, tanügyi és gazdasági intézményeket létesítsen boldogulásuk elősegítésére. A gondoskodás másik főága pedig az a patronázsszerű tevékenység, amellyel a magyar nemzetnek szellemileg és anyagilag magasabban álló tagjai állandó egyéni munkával, tettel és tanáccsal odaállnak minden egyes hadirokkant, hadiözvegy és hadiárva mellé. A törvényhozás a hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvák ellátását ideiglenesen segélyek nyújtásával már javította és a segélyeket fokozatosan még javítja is. A hadigondozás terén szükséges intézmények közül pedig maga az állam elsősorban azokat szervezte, melyeknek munkájukat túlnyomólag még a háború folyamán el kell végezniük. A m. kir. Rokkantügyi Hivatal a sérülések és a belső betegségek következtében a megrokkantás veszedelmének kitétt katonák számára utókezelő-gyógyintézeteket és különleges kórházakat létesített, melyekből igen számosan visszatértek a katonai szolgálatba, még számottevően pedig legalább polgári keresetképességüket nyerték vissza. A Rokkantügyi Hivatal továbbá gondoskodott az amputáltaknak művégtaggal való ellátásáról, valamint a korábbi keresetüket folytatni nem tudó rokkantak gyakorlati oktatásáról. Anyagi ellátás nyújtásával, valamint a gyógyító, tanító és művégtaggal ellátó akcióval azonban a rokkantügy korántsem sincs megoldva, az intézmények egész sorára van még szükség, hogy a hadirokkantokról, a hadiözvegyekről és hadiárvákról méltóképpen történjen gondoskodás. Ezen a téren azonban az államnak, a hadigondozás ellátására létesített külön államszervezetnek, az Országos Hadigondozó Hivatalnak, melybe a Rokkantügyi Hivatal beleolvadt, főleg csak az irányítás, felügyelet és kisegítés lehet hivatása és a munka zöme a társadalomra vár. Tág tér nyílik itt egyeseknek és társadalmi szervezeteknek az áldozatkészre és a szociális munkára. Az országos szervezet semmi irányban sem állít merev korlátokat a szabad társadalmi tevékenység elé. Szívesen elvállalja az adományok és ezekből létesítendő intézmények kezelését, de erre nem tudja felmagát, s mindenkinek tetszésére bízta, hogy ott és úgy érvényesítse anyagi és erkölcsi erejét, ahol és ahogy meggyőződésének és hajlamainak megfelel. Csak azért kívánja bekapcsolni mindezen társadalmi tényezőket is az országos vagy az illetékes törvényhatósági hadigondozó szervezetbe, hogy a társadalom összhangzó, egybevágó, egymást kisegítő közreműködését biztosítsa a közös célok érdekében. Azon mindenkit átható és közös gondosságot képező feladatok folytán, melyeket a vármegye tanítóságának is meg kell egész terjedelmében ismernie, hogy a háborúsülte közjótékonyági szükségletek támogatása céljából a reá háraló tevékenységi körben az adott viszonyokhoz képest kifejthesse közmunkásságát, célszerűnek tartjuk az Országos

Hadigondozó Tanácsnak a rokkantak, özvegyek és árvák javára kifejtendő társadalmi közreműködés érdekében közreadott sorait kartársainkkal is megismertetni. A közadakozás terén az említett hadijótékonyági célokra az Országos Hadigondozó Tanács által javasolt módot illetőleg a magánosok egyszersmindkorra szóló tökeadomány, testületek, városok, községek különösen a fenntartási költségekhez évi járadék vállalásával adakozhatnak a legcélszerűbben. A közjótékonyágnak hatalmas cselekedete az otthon után vágyó családok, vagyontalan és súlyos hadirokkantoknak, különösen amputáltaknak kereset családi házhoz, kerti művelésre alkalmas kis földterülethez való juttatása vagy ilyenek eladódott ingatlanainak tehermentesítése. Az Országos Hadigondozó Hivatalnak máris van kereset házépítési alapja, melyet azonban állami forrásból és társadalmi adakozásból állandóan növelni kell, hogy ne csak elszórtan kaphasson egy-egy család saját otthonát, hanem legalább a nagyobb családdal bíró súlyos rokkantak méltó otthonhoz jussanak. Vannak azonban olyan hadirokkantak is, akiket nem köntnek különösebb szálak szülőfalujukhoz vagy akik keresetképessége különleges elhelyezést igényel. Ezért szükség van nagyobb, altruisztikusabb alapon létesülő kereseti telepekre és műhelyekre, melyekben a hadirokkantak és hadiözvegyek megfelelő foglalkozást találhatnak. Minden ilyen telep, műhely életképességének előfeltétele azonban, hogy a lakóik által termelt árúk értékesítése s ezzel az egész vállalkozás gazdasági alapja biztosítva legyen. A rokkantiskolákban kitanult iparosoknak segítségére van szükségük, hogy műhelyüket felszerelhessek. A földdel bíró vagy földhöz jutó rokkant boldogulását pedig gazdasági felszerelés segítheti nagyban elő. Szép tere ez is a társadalom áldozatkészségének. Lesznek továbbá hadirokkantak, akiknek testi állapota olyan, hogy állandó orvosi felügyeletet vagy legalább szakszerű orvosi ápolást igényel, akiknek családi ápolás nem lehetne megfelelő, másrészt pedig otthonukban való meghagyása családjuk megélhetését veszélyeztetné. Az ilyenek számára szükség lesz kórházaszerű rokkantotthonokra, hol a háborúnak ezek a valódi szerencsétlenei ápoláson kívül az életnek még azokban az apró örömeiben is részesülhetnének, melyeket testi állapotuk nekik megenged. Valóban emberbaráti feladat ily rokkantotthonok létesítésének elősegítése. A hadiárvák túlnyomó része megmaradhat anyjánál vagy legalább családjában, szülőfalujában. Vannak azonban nagy számmal hadiárvák és hadirokkantak gyermekei, akiknek elhelyezéséről és tartásáról gondoskodni kell. Követve korunk gazdasági irányát, hogy ne csak eltartassanak, míg valamiképpen megélni tudnak, hanem hogy boldogulásukat megkönnyítő mezőgazdasági ipari vagy kereskedelmi szakoktatásban részesüljenek. Aki e célra 5000 kor.-t bocsát az Országos Hadigondozó Hivatal részére, annak mint neveltetőnek nevében a Hivatal a gyermek életének 6 ik évétől 15—16 éves koráig ilyen behatóbb gazdasági kiképzésben részesít egy-egy hadiárvát. Különösen azok, kik gyermeküket a háborúban elvesztették, de általában Magyarország minden vagyonosabb polgára a nemzeti jövőt munkálja, ha ezen az úton mentül több hadiárvának neveltetését mozdítja elő. Szükség van továbbá a hadiárvák és hadirokkantak gyermekei számára kórházakra, gyógyfürdőkre és üdülőtelepekre is. A nagyközönség valóban szükséges célra hoz áldozatot, ha az Országos Hadigondozó Hivatalt ilyen intézmények létesíté-

sében is anyagilag támogatja. Aki 500 koronát fizet be az említett hivatalnál, egy gyermeknek 3 hónapos kezelését biztosítja. Zita királyné Ófelsége legmagasabb jelenlétében és védnöksége alatt az Országos Hadigondozó Tanács alakuló-gyűlésén hozott határozata alapján azzal a kéréssel fordul a nagy társadalomhoz, hogy kiválasztva a felsoroltakból a hadi áldozatkészeknek a helyi szükségletek által leginkább megkívánt fajtáit, a nemes célt önálló intézmény létesítésével szolgálni vagy esetleg adományát az Országos Hadigondozó Tanácsnak (Budapest, VI., Vimos császár-út 37.), illetőleg a hadigondozó-ügy valamely országos vagy helyi szervének rendelkezésére bocsátani kegyeskedjék.

Nagy területet képez tehát, miként a fentebiek mutatják, a hadijótékonyok körüli tevékenység szükségére, melyhez esetről-esetre ki-ki anyagi erejéhez képest hozzájárulhat, hogy ekként közös erővel és támogatással a kitűzött irányban minél nagyobb jótétemények gyakorolhatók legyenek a hazáért szenvedők javára. Épp ezért ismertettük meg a fentebieket tisztelt kartársainkkal, hogy úgy a férfi-, mint a nőkartársak, tehát nemcsak a tanítók, hanem a tanítónők és óvónők is alkalmas időben és érintkezési körökben szóvivői és ismertetői legyenek a fontos és időszerű intézményeknek és törekvéseknek. Nagy fontosság tulajdonítható annak, hogy a lakosság tanítójától, mint szellemiekben egyik irányítójától megismerhesse azon fontos közéletű törekvéseket, melyek kell, hogy kivétel nélkül mindannyiunk lelkét áthassák. Még csupán arra kívánjuk felhívni kartársaink figyelmét, hogy a most ismertett irányban kifejtett lelkes buzgalom tevékenységükről és annak eredményességéről a felmerülő esetekben kir. tanfelügyelői hivatalunkat kimerítően értesítsék, miután ezen adatok is hivatva lesznek igazolni a vármegye tanítóinak, tanítónőinek és óvónőinek a kor kívánalmait megértő és fáradságot nem ismerő lelkes buzgalomát, melyet a haza és közjó javára kifejtettek. **W. Gy.**

Irodalom.

«Emmi Csodaországban.» Hosszabb, mulatságos elbeszélés címe ez, melyet folytatásokban most közöl a Jó Pajtas, Benedek Elek képes gyermeklapja s máris a gyermekvilág legkedveltebb olvasmányává lett. A legújabb, július 15-iki szám közöl ezenkívül verset Ábrányi Emil és Benedek Elektől, elbeszélést Cholnoky László és Balla Ignációtól, regényfolytatást Lakatos Lászlótól, szép cikket Zita királynéről Kolombán Lajostól, képet és verset hozzá Endrődi Bélától. Tarka mese, a rejtvények, szerkesztői üzenetek egészítik ki a szám gazdag tartalmát. A Jó Pajtas-t a Franklin-Társulat adja ki; előfizetési ára negyedévre 3 korona, félévre 6 korona, egész évre 12 korona. Egyes szám ára 24 fillér. Előfizetéseket elfogad és mutatványszámokat küld a Jó Pajtas kiadóhivatala Budapest, IV., Egyetem utca 4. szám.

Körlevelek.

2715—1917. sz. Sárosvármegye kir. tanfelügyelőjétől.

Sárosvármegye területén működő összes állami elemi iskolák és állami óvodák helyi hatóságaihoz, igazgató- és vezető-taneroihez.

A vall.- és közokt.-ü. miniszter úr f. hó 14-ikén 93,773/VII.—1917. sz. a. hozzá a következő rendeletet intézte:

„Figyelemmel a háború rendkívüli viszonyaira,

súlyt helyezek arra, hogy a tanközléte áll. el. iskoláinak és áll. óvodáinak az 1917—1918. évi téli időszakra szükséges *tüzelőanyag* lehetőleg már most a nyár folyamán biztosítsassék.

Ez okból jelen szám alatt utasítottam a székhelyen lévő m. kir. adóhivatalt, hogy a tanközléteben lévő állami elemi iskolák és állami óvodák dologi szükségleteinek részbeni fedezésére további intézkedésemig már utalványozott ellátmányokat az 1917—1918. tanévre szólólag nem az utalványrendeletben kitett esedékességgel, hanem kivételesen már mostantól kezdve a szokott módokat megtartása mellett teljes és a csak januárban esedékessé váló második részletet is egy összegben fizesse ki.

Felhívom a Tanfelügyelő urat, utasítsa tanközléte összes gondnokait, hogy az ekként rendelkezésre álló egész évi ellátmányösszegek szükség szerinti igénybevétele mellett a jövő téli tüzelőanyag szükségletüket még a nyár folyamán szerezzék be.

Önként értendő és ezért nyomatékosan figyelmeztetendők a gondnokságok, hogy a költségvetésben megállapított összegek anyagi felelősség mellett túl nem léphetők. Ez okból csak rendkívüli esetekben és a Tanfelügyelő úr előzetes hozzájárulása mellett tehető kivétel és az ily esetek hozzám is bejelentendők.

Miről Címet tudomás, szoros műheztartás és megfelelő eljárás végett értesítem.

Eperjes, 1917. július 26.

Szabó Elemér s. k.,
kir. tanfelügyelő.

663-1917. k. b. sz. Sárosvármegye közg. bizottságától.

Körrendelet.

A r. t. városok polgármestereihez és a járási főszolgabírákhoz, továbbá valamennyi községi előjáróságához és az összes iskolai gondnokságokhoz és iskolaszékekhez.

A múlt tanév folyamán teljesített iskolalátogatások alkalmával számos jelenség folyamán bebizonyult, hogy dacára az 1916. évi július hó 14-ikén 736—1916. kb. sz. alatt kiadott rendelkezésünknek, még mindig sok iskolánál vagy egyáltalán nem tettek eleget vagy csak részben feleltek meg az iskolákra vonatkozó általános rendelkezéseknek, miért is a mulasztások és fogvatkozások elenyészeltetése érdekében szigorúan és személyi felelősség mellett újból utasítjuk: I. az összes elemi iskolák gondnokait és iskolaszékeit; II. valamennyi polgári község előjáróságát és úgyszintén Eperjes, Bártfa és Kisszeben r. t. városok tanácsait; III. a járási főszolgabírákat a következőkre:

I. A gondnokságok és iskolaszékek tartásuk köteleességüknek:

1. az iskolai év megnyitása előtt az iskolai és óvodai épületeknek, tantermeknek alapos külső és belső tatarozása, jókarba hozatala, fertőtlenítése, kimeszeltetése, a padlók felsúroltatása, valamint az ajtók, ablakok és zárok stb. helyreállítása, az iskolai bútorok pótlása és rendbehozatala iránt intézkedni, nemkülönben a fiúk és leányok részére elkülönített, rendes illemhelyek készíttetéséről és azoknak tisztántartásáról gondoskodni.

2. Elegendő tüzelőanyagot szerezzenek be és a tantermet a hűvös idő beálltával a tanítás megkezdése előtt legalább másfél órával rendszeresen fűtessék be, mert az nem engedhető meg, hogy a tanulók a magukkal hozott több-kevesebb dirib-darab galyfáscával önmaguk fűtsék az iskolát akkor, amikor a tanteremnek már melegnek kellene lennie. Ezen felette gyatra és türelmetlen eljárás mellett gyakran nem is áll elegendő tüzelőanyag rendelkezésre.

A fentebbiekben előadott rendelkezéseket kívánatosá teszi még az is, hogy a járványos betegségek okát nem egy esetben az iskolák tisztáltsága, a légvonalos, rozoga ablakok, a kályhák tökéletlen fűtése idézik elő.

3. A beiratásokat szeptember hó első napjaira rendeljék el s a beiskolázásra vonatkozólag tartásuk ez alkalommal is szem előtt általában ama rendelkezéseket, melyek a vármegye hivatalos lapjának 1915. évi 36-ik számában, 797. k. b. szám alatt közreadottak.

4. A mindennapi és ismétlőiskola rendszeresen kidolgozott (közvetlen és csendes foglalkozás, óraszámkimutatás az egyes tantárgyakra vonatkozólag) órarendjét s annak egy hiteles másolatát, továbbá a használatban lévő tankönyvek jegyzékét szeptember 20-ikéig kivétel nélkül mindenik iskola részéről terjesszék be a kir. tanfelügyelőséghez.

5. Gondoskodjanak, miszerint a tanulók a szükséges tanszerekkel és az 1907:XXVII. t.-c. 20. §-ában körvonalozott hazafias magyar szellemet árasztó tankönyvekkel el legyenek látva. Minden tanulónak legyen magyar olvasókönyve, a felsőbb osztályú tanulóknak pedig még Magyarország földrajza, történelme és szám-tankönyve. A szükséges tankönyvekkel nem bíró tanulók kimutatását szeptember 20-ikán szolgáltatassák be a község előjáróságának, hogy az illetők részére a tankönyvek a község által beszerezhetők legyenek. Az egyes osztályok tanulói egyfajta tankönyvekkel látandók el.

6. Az iskola mindennemű szünetelését, illetve a tanító szabadságolását lehetőleg 2 nappal előbb, az évszázó-vizsga napját legalább is 8 nappal előbb a kir. tanfelügyelőségnek jelentésük be, mert a bejelentés elmulasztása fegyelmi vétséget képez.

II. A községek előjáróságait, valamint Eperjes, Bártfa és Kisszeben r. t. városok tanácsait utasítjuk, hogy:

1. az iskolázás keresztülvitele iránt a mai viszonyoknak megfelelőleg intézkedjenek. A mulasztási kimutatások nyilvántartó-könyvét pontosan vezessék, még a nemleges kimutatást is az érkező napján vezessék be, hogy így az egész évi nyilvántartás teljes és pontos legyen;

2. az iskolaszék által megküldött kimutatásban felsorolt tankönyveket és tanszereket (elsősorban magyar olvasókönyveket, valamint magyar szövegű földrajzot, történelmet és szám-tankönyvet) a megnevezett tanulók részére 8 napon belül a községi pénztár terhére meg-hozassák. A beszert tankönyvek és tanszerek ára az illető gyermekek szülőitől utólagosan behajtandó, a szegény tanulók részére kiadott tankönyvek ára pedig a község által fedezendő.

III. A járási főszolgabírák kiszállásaik alkalmával személyesen győződjenek meg, hogy:

1. az elemi iskolák elhelyezése, tisztogatás és fűtés tekintetéből megfelelnek-e a törvényes követelményeknek s amennyiben kifogásolni valót tapasztalnak, a helyszínen nyomban rendelkezzenek s eljárásukról minden egyes esetben a kir. tanfelügyelőt is tudomás és esetleges további intézkedés végett sürgősen értesítsék;

2. vizsgálják meg a beiskolázás keresztülvitelét s amennyiben az iskolaszék vagy a községi előjáróság részéről mulasztás tapasztaltatnak, a helyszínen nyomban intézkedjenek, illetve az iskolaszék mulasztását további eljárás végett közöljék a kir. tanfelügyelővel;

3. ellenőrizzék szigorúan, hogy a községi előjáróságok beszerezték-e a szükséges tanszereket és tankönyveket s a tanulók mind-egyike el van látva magyar olvasókönyvvel.

Jelen körrendelet a vármegyei hivatalos lapban azzal tétetik közzé, hogy a községi és városi előjáróságok a rendelkezéseket az iskolai, óvodai helyi hatóságokkal megfelelő intézkedés végett azonnal közöljék és őket eljárásukban támogassák; a járási főszolgabírák pedig felhívattak, hogy az iskolai helyi hatóságok, valamint a községi előjáróságok intézkedéseit ellenőrizzék és eljárásukban támogassák s eljárásukról, valamint annak eredményéről a közg. bizottsághoz a szükséghez képest jelentést tegyenek.

Kelt Sárosvárm. közg. bizottságának Eperjesen, 1917. július hó 14-ikén tartott rendes üléséből.

Bujanovics Gyula s. k.,
főispán, a közg. biz. elnöke.

Hírek.

Figyelmeztetés. Az állami elemi iskoláknál a jövő tanévben alkalmazandó *női kézimunka-tanítónőkről* (óraadónőkről) és azok díjazásáról szóló XXII-ik számú *kimutatások* legkésőbb 8 nap alatt betérjesztendők a vármegyei kir. tanfelügyelőséghez; hasonlóképp betérjesztendők a jelzett hivatalhoz az egyes állami elemi iskoláktól még be nem érkezett 1916—1917. tanévi záró-jelentések is.

Óvodai szünet. A vallás- és közokt.-ü. m. kir. minisztérium rendelkezése alapján, vármegyénk kir. tanfelügyelője a tótraszlaviczai áll. óvodánál az egyhavi szünetet a f. évben a helyi viszonyok, valamint a szülők, illetőleg gyámok foglalkozásának és keresetmódjának

méltányos figyelembevételével, július hó 15-ikétől augusztus hó 15-ikéig terjedő időre engedélyezte.

El. isk. VI. oszt. fiútanulók 1916/17. tanévi vizsgaeredménye. Az elemi iskolai hatodik osztályt végzett tanulók vizsgálatát külön utasítás szabályozza, melynek értelmében ezen tanulóknak a záróvizsgát a vall. és közokt.-ü. miniszter által kiküldött iskolafelügyelő jelenlétében kell letenniük. Ugyanis az országgyűlési képviselők választásáról szóló törvény a választói jog szempontjából különös előnyt biztosít az elemi iskolai VI ik osztályt végzetteknek, minek folyománnyaként az említett osztályú fiútanulóknak az előírt ismeretek elsajátításának igazolásaképpen a záróvizsgát a kiadott szabályzat rendelkezéseinek megfelelőleg kell kiállaniuk.

Vármegyénkben az 1916—1917-ik tanévben lefolytatott ily vizsgák eredményéről a következőkben adhatunk számot: 1. Szabó Elemér várm. kir. tanfelügyelő, mint iskolafelügyelő előtt az eperjesi gör. kath. tanítóképző-intézeti gyakorlóiskolánál 6 fiútanuló és az eperjesi ág. h. ev. tanítóképz. gyak.-isk.-nál 3 fiútanuló vizsgázott, kik az el. isk. VI. oszt. vizsgát sikerrel letették. A kisszebeni járásban és Lemes községben összesen 14 iskolában volt VI. oszt. fiútanuló, mind-össze 39 tanuló jelent meg a kir. tanfelügyelő elnöke mellett megtartott vizsgán, kik közül 33-an sikerrel levizsgáztak, míg 6 tanuló vizsgája eredménytelen maradt. 2. Mikó Imre kir. s.-tanfelügyelő, mint iskolafelügyelő előtt a girálty járásban 4 el. iskola VI. o. fiúövendékei vizsgáztak, összesen 9 tanuló, kik a vizsgát sikerrel letették. 3. Wick Gyula, a kir. tanfelügyelőséghez ber. áll. isk. igazg.-tanító, mint iskolafelügyelő előtt az eperjesi járásban 16 el. isk. VI. oszt. fiútanulói vizsgáztak. A vizsgán megjelent 73 tanuló, kik valamennyien letették a vizsgát 4. Török Lajos bártfai áll. el. isk. igazg.-tanító, mint iskolafelügyelő előtt a bártfai járásban 6 el. iskola VI. oszt. fiútanulói vizsgáztak, összesen 23 tanuló, kik közül 19 tanuló a vizsgát sikerrel letette, míg 4 tanuló vizsgája eredménytelen maradt. 5. Zaffán Tamás lemesi áll. el. isk. igazg.-tanító, mint iskolafelügyelő előtt a lemesi járásban 15. el. iskola VI. oszt. fiútanulói vizsgáztak, összesen 50 tanuló; valamennyien a vizsgát sikerrel letették. 6. Horváth Károly palocsai áll. el. isk. igazg.-tanító, mint iskolafelügyelő előtt a héthársi járásban 5 el. iskola VI. oszt. fiútanulói vizsgáztak, összesen 12 tanuló, kik valamennyien sikerrel tették le a vizsgát. A felsővízközi járásban el. iskolai VI. oszt. fiútanulók hiányában ily vizsgák nem tartottak. Az elősorolt adatok szerint vármegyénkben a lefolyt tanévben összesen 62 el. iskolánál volt VI-ik oszt. fiútanuló. A vizsgán megjelent összesen 215 fiútanuló, kik közül 205 a vizsgát letette, míg 10 tanuló vizsgája eredménytelen maradt. A sikerrel levizsgázottak megfelelő vég-bizonyítványt kaptak. Itt megemlítjük még, hogy a miniszteri rendelet értelmében ezen vizsgák nem mindenik iskolában külön tartattak meg, hanem, főleg ahol 5 vizsgázó tanuló sem volt, a környékbeli iskolák tanulói alkalmas központi helyekre, illetve iskolákba hozattak össze, hol ekképpen több el. iskola VI. oszt. fiútanuló együtt vizsgáztak.

Szukuray Manó-féle alap, mely a néh. kisszebeni áll. isk. igazgató nevéhez fűzöttlen hivatta lesz az eperjesi Tanítók Házában elhelyezett, itteni megyebeli tanítók fiainak anyagi támogatást nyújtani, a legutóbbi kimutatásunk szerint 650 kor. névértékű hadikölcsönkötvényszerzésből és 51 kor. 95 fill. készpénzből állott. Hogy a kartársak érdeklődése és támogatása az alap irányában továbbra is fennáll, igazolják az újabb adakozások, melyek a következők: Szabó István örökutai áll. el. isk. tanító adománya 10 kor.; Csanádi János somosújfalvi áll. isk. tanító adománya 10 kor.; a Tanítók Háza legutóbbi felügyelő-bizottsági gyűlésén Vrablovich Román eperjesi r. kath. igazg.-tanító adománya 2 korona; Polivka János felsővízközi g. kath. isk. vez.-tanító adománya 2 kor.; Petz Károly eperjesi róm. kath. tanító adománya 2 korona és Fleischmann Mór eperjesi neol. izr. isk. igazgató adománya 3 kor.; s Girgáschné Sommer Boriska kisszebeni áll. isk. h. ig.-tanítónő által köldött összeg az ifjúsági előadás jövedelméből 50 korona. Összesen 79 korona, melyhez véve a rendelkezésre állott 51 kor. 95 fill. készpénzt, az alap készpénze 130 kor. 95 fill., mely az Eperjesi Takarékpénztárnál van gyűmölcsözölve elhelyezve. Ezenkívül szerzetett, mint fentebb jelezve van, 650 korona értékű hadikölcsönkötvény.

KÖZG

Aktuális pénz

Az átkozott

híres «Böhmische hegyét lépten-nyaponta? Hogy nek elvenni tőlünk hogy mennyire k sági téren is, az ALLG. TEXTILZEITUNG nem elégszik meg ipar a kvótaszertől kénytelen beérni, hanem azt követeli meg csak egytized szerintük a helyze beszédjék úgy jellen hogy a magyar sze fundamentumai.

Inséges terr

Búzából egyharmat kisebb az ott mo a tavalyinál. S ehhez is háborúba lép, szigetelik el Biz egész világra, még fejeződnek.

Újra egy sz

központunk is zók csinálják. Les fuvarozásnál. Jó l

A fürdőkály

Adnak ugyan he jótállással. A les térítik az igazolvá állítják a helyszí

A billiárdas

viszik gépkocs 40, Ausztriában nyerhető gummit. fák 3—400 vagon a billiárdasztalra pótgummiból.

Német kéze

váradai róm. kath. 22,000 holdat bajt olyat, amire nem azonfelül ezt a megjavítani is ké gazdáinknak is á

Menekülés

bányát, Zágráb e Skoda-művek mi a rimamurányi t ennek minden k mális a rimamurá salgótarjánai ella többi szénfogyas tudatra?!

Széneladás

minden szénkereséggel ellátni. Ig szép, de aki ta féléjszakákon át kivel igazolja, ho szent és keve kevesebb közvet

Fenyeget

Központ. Tert gyümölcskonzer kívánják az egy hatósági jellegge feszíteni a húrt

Felelős szerkesztő
Dvortsák Gyö

KÖZGAZDASÁG.

Aktuális pénzügyi és gazdasági hírek.

Az átkozott kedves csehek. Hogy a híres «Böhmischer Cirkel» mennyire kidugja a hegyét lépten-nyomon: azt ki ne tapasztalná naponta? Hogy politikai téren mi mindent akarnak elvenni tőlünk, azt is tudja mindenki. De hogy mennyire képesek menni még közgazdasági téren is, azt világosan mutatja a prágai ALLG. TEXTILZEITUNGnak az a kedveskedése, hogy nem elégszik meg vele, ha a magyar posztóipar a kvótaszertű 46—51% arány helyett 33%-kal kénytelen beérni a meglévő gyapokészletekből, hanem azt követeli, hogy ők kilenczederészt, mi meg csak egytizedrészt kapjunk. Ez felel meg szerintük a helyzetnek, amelyet császáruk trónbeszédje úgy jellemezett, hogy újból bebizonyult, hogy a magyar szent korona országai a monarchia fundamentumai.

Inséges termés a földgömb déli felén. Búzából egyharmaddal, tengeriből kétharmaddal kisebb az ott most befejezett aratás eredménye a tavalyinál. S ehhez még az is járul, hogy Brazília is háborúba lép, Argentínát meg ellenségeink szigetelik el. Bizony nehéz napok várnak az egész világra, még ha a háború hamarosan be is fejeződnék.

Újra egy szörnyszülött — fuvarozóközpontunk is lesz már. Persze a főfuvarozók csinálják. Lesz is majd látszatja a téli szénfuvarozásnál. Jó lesz betelelni!

A fürdőkálya-hengereket is elviszik. Adnak ugyan helyette mást, de csak egyévi jótállással. A leszerelésnél okozott kárt megtérítik az igazolmányos megbízottak vagy helyreállítják a helyszínen.

A biliárdasztalok gummiszegélyét elviszik gépkocsikerekre. Nálunk mintegy 40, Ausztriában 60 vagonra becsülik az így nyerhető gummit. Pótanyagokkal főlzaporítható fák 3—400 vagonra. Ennyiből telik aztán majd a biliárdasztalra is az elvittek helyébe az ilyen pótgummból.

Német kézen püspöki földek. A nagyváradi róm. kath. püspökség adott tudvalevőleg 22,000 holdat bajoroknak 25 évre. Állítólag csak olyat, amire nem akadt hazai bérlő. A németek azonfelül ezt a szikes és vízjárásos területet megjavítani is kötelesek és egytizedrészt kiszagdáinknak is átengedni.

Menekülés a szénkarteltől. Berlin szénbányát, Zágráb erdőt vásárol. A Poldi-kohó, a Skoda-művek mind saját bányára tettek szert; a rimamurányi új szénbányát nyit magának s ennek minden kockázata mellett is a börze ezt máris a rimamurányi nagyobb árfolyamával s a salgótarjáni ellanyhulásával honorálta. Hát a többi szénfogyasztónk mikor ébred már öntudatra?!

Széneladási kényszer. Tavalyi vevőit minden szénkere-kező tartozik a tavalyi mennyiséggel ellátni. Így rendeli a Szénközpont. Szép, szép, de aki tavaly nagynehezen kiverekedte, féléjszakákon át ácsorogva, a szén, hogyan és kivel igazolja, hogy mennyit kapott? Inkább több szén és kevesebb papirosrendeletet s még kevesebb közvetítőt kérnének.

Fenyeget a Gyümölcs- és Főzelék-Központ. Természetesen a főzelékszártó és gyümölcskonzerváló 10—12 gyár részéről. Ők kívánják az egész termésre rátenni a kezüket hatóságai jelleggel. Talán mégse lesz jó a végsőig feszíteni a húrt!

Felelős szerkesztő: **Dvortsák Győző.** Kiadótulajdonosok: **Koós Ernő és Frigyes.**

NYILTÉR.

E rovatban közlöttékért felelősséget nem vállal a szerk.

Nyilatkozat.

Igen tisztelt Szerkesztő úr!

Az EPERJESI LAPOK július 22-ikén megjelent számának nyiltér-rovatában Piller Kálmán úr ömeltősága által közölt helyreigazító nyilatkozatra vonatkozó észrevételeimet ugyancsak a nyiltér rovatában az alábbiakban közölni sziveskedjek.

Mindenekelőtt kijelentem, hogy engem ez ügyben semmiféle rosszhiszeműség nem vezérelt, én tisztán csak a vármegye közönsége forrongó hangulatának adtam kifejezést, amely sehogy sem tud belenyugodni abba, hogy az éhező nép szájától elvett krumpli egyrésze az elbukott kormányzati rendszer segítségével a szeszgyárakba került, ahol egy métermázsas burgonyából 240 korona ára szeszt égetnek ki, jóllehet a rekvirálók legnagyobb része a jóhiszemű népet azzal ámtotta, hogy az a fronton küzdő és küzdő katonák élelmezésére kell s ezért a mi derék és hazafias tót népünk sokhelyütt az utolsó krumpliját is odaadta, amely aztán minden-hová elkerült, csak a fronton küzdő katonák csajkáiba nem, s ha került is, akkor is csak a legsilányabb, amelyre vonatkozóan erős bizonyítékaim vannak.

Tényként van megállapítva, hogy a krumpli egyrésze a szeszgyárakba került, s hogy ezért kit és mily mértékben terhel felelősség, az csak később lesz megállapítható, de mindenesetre a legnagyobb felelősség terheli Piller Kálmán úr

ömeltőságát, ki ahelyett, hogy az akkor még rendelkezésére álló nagy erkölcsi hatalmával azt megakadályozni igyekezett volna, még önmaga is igénybe vett több vagon krumplit, bár a vármegye mostoha élelmezési viszonyait igen jól ismerte és tudta.

Tökéletesen igaza van Piller úr ömeltőságának, hogy a krumpli megfagyott, de csak a pótkontingenses szeszgyárakban, mert ott minden krumpli szeszbe fagyott.

Nem igaz, hogy mindenki kapott volna ültetésre krumplit. Várakda, Alsó- és Felsőpagony stb. oroszdúlta községek sem kaptak. De nem kapott Kőszeghy Sándor úr, kerekretyi nagybérlő sem, ki éppen emiatt 61,000 korona iránt pert indított Piller úr ömeltősága és társai ellen, mert csekély 150 hold földje parlagon hever.

Jánoska, Senyék, Berettő, Böki, Alsósebes stb. községek csak 14 koronát kaptak a krumpliért és nem 16 ot.

A szeszgyárakba utalt krumpli legnagyobb részét a jámbor parasztok egészen be a szeszgyár mindig éhes gyomrába liferálták, ott tehát semmiféle csomagolási, raktári stb. költség fel nem merült.

Helytálló Piller úr ömeltőságának azon előadása, hogy a krumpli kiutalását az országos burgonyaközvetítő iroda eszközölte, de kinek a felterjesztésére és javaslatára?

Egyébként a vármegye forrongó közvéleménye és közönsége ez ügyben már ítél s ez az ítélet reám nézve felmentő.

Tisztelettel

Fiffik Árpád,

«Az Est» sárosvármegyei levelezője.

Vasúti menetrend.

Érvényes 1917. évi június 1-től.

Kassa—Eperjes—Orló.

Kassa . . . ind.	r. 4 ³⁰	12 ³⁷	du. 4 ¹⁰	e. 6 ³⁴
Hernádtihany . . .	" 4 ³⁶	12 ⁴⁶	" 4 ¹⁹	" —
H.-szentistván . . .	" 4 ⁴⁵	12 ⁵⁸	" 4 ²³	" 7 ⁰⁵
Terebő . . .	" 4 ⁵³	1 ⁰⁸	" 4 ³⁹	" —
Abos . . . érk.	" 4 ⁵⁷	1 ¹³	" 4 ⁴³	" 7 ²⁰
Abos . . . ind.	" 4 ⁵⁹	8 ⁴⁷	1 ¹⁵	" 8 ⁰⁵
Eperjes . . . érk.	" 5 ³⁰	9 ²⁵	1 ⁴⁰	" 8 ⁵³
Eperjes . . . ind.	" 6 ¹⁵	2 ²⁰	" 5 ⁵⁵	" 9 ⁵¹
Eperjes város . . .	" 6 ²⁰	2 ²⁴	" 5 ⁵⁹	" 9 ⁵⁷
Nagysáros . . .	" 6 ³⁶	2 ³⁵	" 6 ¹⁰	" 10 ³⁰
Kisszeben . . .	" 7 ⁰⁵	3 ⁰⁰	" 6 ³³	" 11 ¹⁰
Héthárs . . . érk.	" 7 ²⁸	3 ²³	" 6 ⁵⁶	" 11 ⁴⁴
Héthárs . . . ind.	" 7 ⁴¹	3 ²⁹	" 7 ⁰³	" 11 ⁵²
Pusztamező . . .	" 8 ⁰⁶	3 ⁵³	" 7 ²⁷	" 12 ³⁸
Orló . . . érk.	" 8 ²³	4 ¹⁰	" 7 ⁴⁴	" 1 ⁰⁴

A *-gal jelölt vonat csak kedvező üzemi viszonyok mellett közlekedik.

Orló—Eperjes—Kassa.

Orló . . . i.	r. 5 ³⁵	r. 9 ⁵⁰	1 ³⁵	e. 8 ⁰⁰
Pusztamező . . .	" 5 ⁵⁷	" 10 ¹²	1 ⁵⁵	" 8 ²⁰
Héthárs . . . é.	" 6 ²²	" 10 ³⁶	2 ²⁰	" 8 ⁴³
Héthárs . . . i.	" 6 ³⁰	" 10 ⁴⁰	2 ²³	" 8 ⁴⁷
Kisszeben . . .	" 7 ⁰¹	" 11 ⁰⁶	2 ⁵⁵	" 9 ¹⁵
Nagysáros . . .	" 7 ²⁵	" 11 ²⁶	3 ²⁰	" 9 ³⁸
Eperjes város . . .	" 7 ⁴¹	" 11 ³⁶	3 ³²	" 9 ⁴⁸
Eperjes . . . é.	" 7 ⁴⁵	" 11 ⁴⁰	3 ³⁵	" 9 ⁵¹
Eperjes . . . i.	" 7 ⁵⁵	2 ²⁸	" 12 ⁰³	" 10 ²⁵
Abos . . . é.	" 8 ²⁶	2 ⁵⁹	" 12 ³²	" 10 ⁵¹
Abos . . . i.	" 8 ⁵⁷	" 1 ¹⁷	" 4 ²²	" 10 ⁵³
Terebő . . .	" 9 ⁰²	" 1 ²³	" 4 ²⁶	" 10 ⁵⁸
H.-szentistv. . .	" 9 ¹¹	" 1 ³⁸	" 4 ³⁸	" 11 ⁰⁷
Hernádtih. . .	" 9 ¹⁹	" 1 ⁴⁵	" 4 ⁴⁵	" 11 ¹⁴
Kassa . . . é.	" 9 ²⁵	" 1 ⁵⁰	" 4 ⁵⁰	" 11 ²⁰

A *-gal jelölt vonat csak kedvező üzemi viszonyok mellett közlekedik.

Eperjes—Bártfa.

Eperjes . . . ind.	r. 5 ⁴⁰	d. 12 ⁰⁵	e. 6 ⁰⁰
Sebeskellemes . . .	" 5 ⁵⁰	" 12 ¹⁵	" 6 ¹¹
Alsósebes . . .	" 5 ⁵⁷	" 12 ²²	" 6 ¹⁸
Kapi . . .	" 6 ⁰⁸	" 12 ³⁸	" 6 ³⁰
Fulyán . . .	" 6 ¹²	" 12 ⁴³	" 6 ³⁵
Töltzék . . .	" 6 ²⁰	" 12 ⁵⁰	" 6 ⁴²
Deméte . . .	" 6 ²⁴	" 12 ⁵⁴	" 6 ⁴⁸
Magyarraszlavicza . . .	" 6 ⁴⁷	" 1 ²⁸	" 7 ⁰⁷
Oszikó . . .	" 6 ⁵⁷	" 1 ³⁵	" 7 ¹⁵
Hertnek . . .	" 7 ²⁰	" 1 ⁵⁷	" 7 ³³
Kolossó . . .	" 7 ³⁹	" 2 ¹⁴	" 7 ⁴⁹
Bártfa . . . érk.	" 7 ⁵⁰	" 2 ²⁵	" 8 ⁰⁰

Bártfa—Eperjes.

Bártfa . . . ind.	r. 5 ⁴⁵	de. 9 ⁰⁰	e. 7 ⁰⁵
Kolossó . . .	" 5 ⁵⁷	" 9 ¹²	" 7 ¹⁷
Hertnek . . .	" 6 ¹⁵	" 9 ³⁸	" 7 ⁴⁰
Oszikó . . .	" 6 ²⁹	" 9 ⁵³	" 7 ⁵⁴
Magyarraszlavicza . . .	" 6 ³⁸	" 10 ²⁰	" 8 ⁰²
Deméte . . .	" 6 ⁵²	" 10 ³⁴	" 8 ²³
Töltzék . . .	" 6 ⁵⁶	" 10 ³⁸	" 8 ²⁷
Fulyán . . .	" 7 ⁰³	" 10 ⁴⁵	" 8 ³⁴
Kapi . . .	" 7 ⁰⁸	" 11 ⁰⁷	" 8 ⁴⁶
Alsósebes . . .	" 7 ¹⁸	" 11 ¹⁸	" 8 ⁵⁶
Sebeskellemes . . .	" 7 ²⁵	" 11 ²⁵	" 9 ⁰³
Eperjes . . . érk.	" 7 ³⁴	" 11 ³⁵	" 9 ¹²

Szepesség felé indul a vonat:

Eperjes . . . ind.	szv. 12 ⁰³	gyv. 2 ²⁵	szv. vv. 3 ¹⁵	gyv. 3 ¹⁵	szv. 8 ⁰⁰
Abos . . . érk.	r. 12 ³²	du. 2 ⁵⁹	du. 3 ³⁸	e. 3 ⁴⁸	8 ⁵⁴
Abos . . . ind.	4 ³¹	12 ⁴⁶	3 ³⁸	3 ¹⁵	8 ⁰⁰
Margitfalva . . .	5 ¹⁵	1 ²²	4 ³⁴	3 ⁴⁸	8 ⁵⁴
Szepesolaszi . . .	5 ⁵⁴	1 ⁴⁷	5 ⁰⁵	4 ¹²	9 ³⁴
Igló . . .	6 ³⁸	2 ¹⁹	5 ⁴⁵	4 ⁴²	10 ³⁴
Poprádfelka érk.	7 ²⁶	2 ⁵¹	6 ³²	5 ¹²	11 ³⁰
Poprádfelka ind.	7 ⁴²	3 ⁰⁸	6 ⁵⁰		12 ¹⁵
Csorba . . .	8 ¹³	3 ³⁵	7 ²¹		12 ⁵⁴
L.-Sz.-Miklós . . .	9 ²¹	4 ²⁰	8 ³²		2 ⁴⁰
Rózsahegy . . .	10 ⁰⁸	4 ⁴⁵	9 ¹⁵		3 ⁴²
Ruttka . . .	11 ³¹	5 ²⁵	10 ⁴²		5 ²¹
Zsolna . . .	2 ¹⁵	6 ¹⁰	12 ²³		6 ³⁵
Teschén . . .	4 ¹⁵	7 ⁴⁵	2 ⁰⁰		8 ⁴⁵
Oderberg . . . érk.	5 ⁰⁶	8 ²⁵	2 ⁴⁰		9 ³⁵

* Gyorsvonat; csak Poprádfelkáiig közlekedik jún. 6—szept. 15-ig.

Szepesség felől érkezik a vonat:

Oderberg . . . ind.	szv. 1 ²⁵	szv. 6 ²⁰	gyv. 9 ⁵⁰	szv. 10 ⁴⁰
Teschén . . .	" 2 ⁰⁸	" 7 ⁴⁸	" 10 ³²	" 11 ³⁹
Zsolna . . .	" 4 ¹²	" 9 ⁵⁰	" 12 ²⁵	" 1 ⁵⁵
Ruttka . . .	" 4 ⁵⁹	" 10 ⁵⁰	" 12 ⁵⁴	" 2 ⁴⁵
Rózsahegy . . .	" 6 ¹⁵	" 11 ³⁵	" 1 ³⁵	" 3 ⁵⁷
Liptószentmiklós . . .	" 7 ⁰³	" 2 ⁰¹	" 2 ⁴⁰	" 4 ⁴⁹
Csorba . . .	" 8 ¹¹	" 2 ⁴⁶	" 3 ¹⁵	" 5 ⁵⁴
Poprádfelka . . .	" 8 ⁴⁷	" 3 ¹⁵	" 3 ¹⁵	" 7 ¹⁷
Igló . . .	" 9 ⁴³	" 4 ¹¹	" 3 ⁴⁶	" 8 ²³
Szepesolaszi . . .	" 10 ¹⁶	" 4 ¹¹	" 4 ¹¹	" 9 ⁰⁶
Margitfalva . . .	" 10 ⁴⁸	" 4 ³⁵	" 4 ³⁵	" 9 ⁴²
Abos . . . érk.	" 11 ³²	" 5 ⁰⁶	" 5 ⁰⁶	" 10 ²⁷
Abos . . . ind.	" 1 ¹⁵	" 5 ¹²	" 5 ¹²	" 4 ⁵⁹
Eperjes . . . érk.	" 1 ⁴⁰	" 5 ⁴⁰	" 5 ⁴⁰	" 5 ³⁰

* Gyorsvonat; közlekedik jún. 17-től szept. 16-ig.

A kisszebeni kir. járásbíróstól.
1331—1917. szám.

Idéző hirdetemény.

A kisszebeni kir. járásbírósg közírré teszi, hogy dr. Ungár Miklós ügyvéd, felperesnek ism. tart. *Dernyár András* alperes ellen 1126 kor. 67 fill s jár. iránt indított perében a per felvételére és érdemleges tárgyalására határnapot tűzött és felhívta a feleket, hogy 1917. évi **augusztus hó 21.** napján d e. 9 órakor hivatalos helyiségében (I. em. 9 ajtó) jelenjenek meg, egyszersmind pedig az alperes részére, ki ismeretlen helyen tartózkodik, ügygondnokul Szmracsányi József ügyvédet (lakik Kisszebenben) nevezte ki.

A bíróság felhívja az alperest, hogy a fent megjelölt határnapon és órában meghatalmazott ügyvéd által jelenjen meg, mert ellenkező esetben az ügygondnok fog helyette eljárni.

Kisszeben, 1917. július 15-ikén

Ruttkay Aladár s. k.,
kir. ítéltáblai bíró.

A kiadmány hitelül: *Matsata* Margit, kezelő.

Egy **regiség gyűjtemény**
□□ **eladó** □□ □□
 Kisszeben, Fő-utca 9.

Lehetőleg kereskedelmit végzett,
jó házból való leány □
azonnali belépésre
pénztárosnői
alkalmazást talál
helybeli fűszerüzletben.
A szakmában jártassággal bírók és
kiszolgálásban is ügyes
reflektánsnók előnyben
részesülnek.
Cím megtudható e lap kiadóhivatalában.

**A LEGSZEBB
LEVÉLPAPIR**
izléses dobozokba töltve,
□□ dobozonként □□
3 koronától 20 koronáig
□□ □□
NAGY VÁLASZTÉKBAN
Kösch Árpád
papirkereskedésében
□□□□ kapható. □□□□

Viszketegség, sömör, rüh.
Leggyorsabban elmulasztja a **dr. Fleisch-féle**
eredeti **BARNA ZSÍR.**
Nincs szaga, nem p szkít. Mindig eredeti pe-
csétes, dr. Fleisch-féle kérjük Próbategely
1.60 K, nagy tegely 3 K, családi tegely 9 K.
Kapható a helybeli gyógyszerárakban vagy
direkt a készítőnél rendelhető: **dr. Fleisch E.**
•Korona-gyógyszertára, Győr.

50% megtakarítást ér el az,
aki „EFESIN” tintaextraktot használ.

Higiénikus fa-szandál és félcipő-szandál.
Súrolókefék tollszárakból, tartós és olcsó.
Berlini színes és fehér papirszalvéták.
„Szalvin” poloska-, moly- és egyéb féregirtó.

Kapható **Mauks K.** ujdonságok ügynökségében,
Eperjes, Szebeni-út 2.

Üzletek figyelmébe! Ragasztószalag és vignetta
a drága zsinag pótlására! Úton van.

**Veszünk
mézet
és vadásztalalom alá nem eső
vadat**

a legmagasabb áron. **Eperjesi
Keresztény Fogyasztási Szövetkezet.**

Német nyelvet perfektül beszélő,
13—15-éves □□□

jó családból való leány

kerestetik egy évre
egy magányos, 12-éves leány
mellé, ki tőle a német nyelvet
elsajátíthatná. □□□

Levélbeli megkeresést kér **Kocsis Ká-**
rolyné postamesternő, **Biharnagybajom.**

„Jótállás a biztos
eredményért.”

Törvé-
nyesen
védeve.

Reitner Oszkár

nagybecskerekeli ny főkapitány
és fajtáboronfenyészőnek nagy-
szerű találmánya a

„PATKÁNING”

patkányirtó-szer (nem mérge), mely
emberre és háziállatokra nem ártal-
mas és fölülmul minden más irtószert.

1 doboz ára 5 K, genő
körülbelül 60 patkány kiirtásához.
Minden dobozhoz használati utasítás
van mellékelve. Ismerető prospek-
tus, melyben le van írva, hogy kü-
lönféle nagyságú gazdaságban hány
adag használandó, kérésre ingyen
küld a PATKÁNING-gyár egyedüli
elárústólja, a Torontói Agrárbank
Részv.-társaság Nagybecskereken.

SZAPPANSPÓROLÁS!

Használjunk **papir-**
csak **szalvétát!**

Kapható
100 darabonként 2 K. 40 f. árban
Kösch Árpád cég
papirüzletében Eperjesen.

Tanuló
fizetéssel felvétetik.

Cím a kiadóhivatalban.

**Veszünk 2—300 méter-
mázsa lótakarmányt**

ú. m.: lóherét, szénát
vagy sarjút.

Ajánlatokat kérünk a következő címre:

Pausz Tivadar üvegyára,
Kassa, Fő-utca 19.

Jókarban levő, használt
kerékpár

□□ eladó. □□

Lakásom: Eperjes, Rózsa-utca 5. sz.

Ön hálás lesz nekem, amiért kintő tyúk-
szemétől a **RIA-
BALZSAM**
használat által már 3 nap alatt megszabadult. Ez a kiváló szer
gyökerestől és fájdalom nélkül irtja ki a tyúkszemét, megszüntet
és nyomtalanul eltüntet mindennemű bőrkeményedést és szemöl-
csőt. Ezekre menő h-lairatok. — Ára j tallóval el tégeyenként
75 K., 3 tegely 4-50 K., 6 tegely 7-50 K.

**Izzad a lába, keze vagy
hónalja?** egy hozassa meg a kintő
ITA bintóport és
azonnal megszab-
du! ettől
a kellemetlen szagtól. Ára: egy doboz 1 kor.
75 fill., 3 doboz 4 kor. 50 fill. Széküldés
napon'a. Kapható az egyedüli készítőnél: **dr.
Kemény Miklós Kassa**, postafiók 12 v

RÉGI UJSÁGPAPIROS

kilónként 60 filléért.

10 kiló vételnél 54 filléért,

50 " " 50 "

KÖSCH ÁRPÁD cég
papirüzletében Eperjesen.

Összefoglaló tankönyv.

A középiskola négy alsó osztályának tel-
jes tananyaga. Nélkülözhetetlen rendes és
magántanulóknak, önkéntes-vizsgára ké-
szülőknak. Legjobb eszköz az általános
műveltség elsajátítására. Két kötet. Ára
15 korona. : Megrendelhető **Zsoldos**
tanintézeténél, Budapest, VII., Dohány-
utca 84. szám. □□ Telefon 32-40.

ER

Előfizetési ára
Egész évre . . . 12
Félévre . . . 6
Negyedévre . . . 3
Hirdetési díj: Egyhas-
petisors egyszeri hird-
15 f. Közlemények sorá

**A gabonabes
felvi**

Mindnyájunka
hogyan mikor, hol
megvásárolni a
tendőre engedély
A termésrendelet
már megjelent.
közöljük a köve

**Magános
len vás**

A hatósá

A vásárlás sz
hogyan minél keve
sági ellátásra. A
könnyítésén kivü
nek is érdeke, leg
a vásárlásnak, ho
búza után nagyob
a fejkvóta, vagyis
kal szemben, aki
fognak kapni, I
öttagú családnál
nyez, nem is szát
ezenkívül még ko
vásárlás oly nag
denki a maga é
közvetlenül vásá

Csak ma

A hatósági v

teljesen tisztázv

Reményünk

a vármegye alis

arra nézve, hog

szerzendő előny

kitevő közvetlen

a községek rész

A hatósági k

megszerzett kész

ban szakszerűen

legfeljebb háro

ki. Ennek az v

kellene sűrűn m

lene egyszerre

pénzt előteremt

Szomba

augusztus

este 8 órak

és vásár

augusztus

este 7 és 9 ó

délután 1/23

órákor